

**OFATLAR TAHDIDINI KAMAYTIRISH VA YOSH QUTQARUVCHILAR
KLUBLARI FAOLIYATINI TASHKIL ETISHNING NORMATIV-XUQUQIY ASOSLARI**

Dadabayeva Naziraxon Abdurazaqovna

Andjon viloyati Favqulodda vaziyatlar boshqarmasi Hayot faoliyati xavfsizligi o'quv markazi o'qituvchisi Tel: + 998 93 444 13 66

Xamraboyev Ilxomjon Sotvoldievich

Andjon viloyati Favqulodda vaziyatlar boshqarmasi Hayot faoliyati xavfsizligi o'quv markazi katta o'qituvchisi Tel: 97 994-04-43

Annotatsiya: Ushbu maqolada dunyo miqyosida ro'y berayotgan tabiiy va texnogen xususiyatli favqulodda vaziyatlarni oldini olish va sodir bo'lganda oqibatlarini bartaraf etish maqsadida ta'lim muassasalarida tashkil etilgan "Yosh qutqaruvchi" ko'ngillilar klublari faoliyatini yanada takomillashtirish va yoshlarni vaqtlarini samarali o'tkazish turli xususiyatli favqulodda vaziyatlarga tayyorlash haqida bayon etiladi.

Kalit so'z: Dunyo miqyosida bo'layotgan yangiliklarni kuzatar ekanmiz, har kuni sayyoramizning turli hududlarida turli xususiyatli favqulodda vaziyatlar sodir bo'layotganligiga guvoh bo'lamiz.

Bunday vaziyatlarni chuqurroq tahlili, favqulodda vaziyatlarda aholini to'g'ri harakat qilishga o'rgatishga e'tibor bergen davatlarda kamroq talofat ko'rayotganligiga amin bo'lishimiz mumkin.

Ko'pgina mamlakatlarda tabiiy ofatlardan so'ng vayronalar orasidagi jabrlangan insonlarning qariyb 50%ni yaqin kishilari va ko'ngillilar qutqaradilar, taxminan 30%ni jamoat ko'ngilli qutqaruvchilari qutqaradilar. Boshqacha qilib aytganda, ofatdan keyingi dastlabki damlarda qutqaruv tadbirlarining 80%ni ko'ngilli qutqaruvchilar tomonidan amalga oshiriladi. O'z vaqtida tayyorgarlikdan o'tgan inson o'z aql-zakovatiga bilan ofatga qarshi tura olishi mumkin. Tayyorgarlikni go'daklik chog'idan olib borish muhim ahamiyat kasb etadi. Mutaxassislarining fikricha, "xavfsizlik qoidalariiga o'rgatishni yosh bolalardan boshlash lozim. Bolalar 3-5 yoshlaridanoq turli xavfli sharoitlarda o'zlarini muhofaza qilishning aniq bir harakatlarini bajara olish qobiliyatiga egalar yana shuni inobatga olish zarurki, bolaning xarakteri 12 yoshgacha shakllanandi, inson 12 yoshgacha bo'lgan davrda butun umri davomida oladigan axborotning 70 foizini qabul qiladi".

Respublikamiz siyosatining ustivor yo'nalishlaridan biri Favqulodda vaziyatlardan aholi va hududlarni muhofaza qilishdir. Yurtimizda ayni vaqtda amalga oshirilayotgan keng ko'lamli islohotlar jarayonini, ya'ni kuchli fuqarolik jamiyati va huquqiy demokratik davlat qurishdek ezgu maqsadimizni aholining asosiy qismini tashkil etuvchi yoshlar ishtirokisiz tasavvur qilib bo'lmaydi.

Yoshlarga ta'lim berish masalasi mamlakatimizda olib borilayotgan davlat siyosatining eng muhim ustivor yo'nalishlaridan biridir. Hayot xavfsizligi insoniyat

hayotini, tabiiy boyliklarni, atrof muhitni muhofaza qilish muammosi mamlakatimizda alohida e'tiborga loyiq va dolzarb muammo hisoblanadi. Tarixga nazar solsak, shu davrga qadar bo'lib o'tgan tabiiy va texnogun xususiyatlari favqulodda vaziyatlar ming-minglab odamning yostig'ini quritgan.

Jamiyatimizda texnosferaning roli oshib, yashash tarzimiz ham texnikalar bilan chambarchas bog'liq bo'lib qoldi.

Bu jarayon mamlakatimizning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishini jadallashtirish uchun shart-sharoitlar yaratish bilan qatorda aholining muayyan darajada salomatligi va har tomonlama hayot faoliyati xavfsizligini ta'minlashning muhimligini ko'rsatib berdi. Bunday sharoitda "Hayot xavfsizligi asoslari" qoidalarini o'rganish va uni o'qitish orqali sog'lom va tinch turmush tarzi muammosini ma'lum darajada hal qilishga, shaxsni har tomonlama rivojlantirishga, hayot faoliyati xavfsizligini ta'minlash sohasida insonlarning ijtimoiy faolligini kuchaytirishga ilmiy jihatdan oqilona bo'lgan turmush tarzini shakllantirish bugungi kunning dolzarb muammolariga aylandi.

Favqulodda vaziyatlardan jabrlanganlar sonini kamaytirishning asosiy yo'llaridan biri aholining barcha toifalarini shu jumladan o'quvchilarni favqulodda vaziyatlar sharoitida to'g'ri harakatlanishga o'rgatishdan iboratdir.

Chunki o'quvchilar mustaqil fikrlash orqali mustaqil izlanishga o'rganadilar. Har bir o'quvchi har qanday sharoitda xavfsizligini ta'minlash borasida bilimlarga ega bo'lishi, zaruriy hollarda xavfsizlik choralar bo'yicha to'g'ri harakatlarni amalga oshira olishi lozim.

BMTning "Xalqaro fuqaro muhofazasi tashkiloti" hujjatlarida "Dunyoda taraqqiyot shiddat bilan rivojlanib borishi bilan yonma-yon, xavf-xatar ham ortib boradi. Shu bois barqaror rivojlanish kafolati bu fuqarolar muhofazasi"dir deb yozib qo'yilgan.

Shuning uchun fuqaro muhofazasiga tayyorlashga alohida e'tibor berish muhim ahamiyat kasb etadi. Lekin yildan-yilga soni ortib borayotgan favqulodda vaziyatlar xavf-xatarni oldini olish bo'yicha hatti harakatlarning samaradorligi talab darajasida emasligini ko'rsatib, bu sohada alohida yo'l tutish kerakligini taqozo etmoqda.

Yoshlarimizni harbiy vatanparvarlik ruhida tarbiyalash ulardagi vatanga bo'lgan sadoqatini mustahkamalash, fuqaro muhofazasiga oid bilim va ko'nikmalarini shakllantirish, Faqvulodda vaziyatlarda to'g'ri xarakatlanish, o'zi hmda o'zgalarga yordam berish qutqaurvchi kasbiga mehr uyg'otishda "Yosh quqtqaruvchi" ko'ngillilar klublari muhim rol o'ynaydi.

Shu munosabat bilan barcha ta'lrim muassasalarida yosh qutqaruvchi ko'ngillilar klublari tashkil etilgan. Lekin achinarli xol shundaki, kelub faoliyati ko'plab ta'lrim muassasalarida faoliyat olib borilmayapti.

Klub - umumiyo'rta ta'lrim maktablari hamda o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi muassasalarida tashkil etiladigan yoshlarning ijtimoiy ko'ngilli birlashmasidir. Klub yoshlarni harbiy vatanparvarlik ruhida tarbiyalash, ularda fuqaro muhofazasiga oid

JOURNAL OF INNOVATIONS IN SCIENTIFIC AND EDUCATIONAL RESEARCH
VOLUME-7 ISSUE-1 (30- January)

---

bilim, malaka, ko'nikmalarni shakllantirish, favqulodda vaziyat yuz berganda to'g'ri harakat qilish, o'zi hamda o'zgalarga yordam berish, qutqaruvchi kasbiga mehr uyg'otish maqsadida tashkil etiladi.

Klubni tashkil etish va faoliyatini nazorat qilish umumiy o'rta ta'lim maktablari hamda o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi muassasalari ma'muriyatiga yuklatiladi. Klubning yuridik manzili umumiy o'rta ta'lim maktabi hamda o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi muassasasi joylashgan hudud bilan belgilanadi.

Klubning davlat tilidagi to'liq nomi - "Yosh qutqaruvchi" ko'ngillilar klubи:

Klubning vazifalari:

- favqulodda vaziyatlarda aholini qutqarishga, jamoatchilik harakatini to'g'ri yo'naltirishga ko'maklashish;
- fuqarolarning hayoti va xavfsizligini ta'minlashga yo'naltirilgan davlat dasturlarini amalga oshirishga yordam berish;
- yoshlarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalash, yuz berishi mumkin bo'lgan vaziyatlarda jabrlanganlarga yordam berish, ularda qutqaruv vositalari va asbob-anjomlarini ishlata bilish ko'nikmalarini shakllantirish, yosh qutqaruvchilarning ekstremal vaziyatlarda jismoniy va ruhiy tayyorgarligini, chidamlilagini oshirish, qiyinchiliklarni matonat bilan yengish kabi tuyg'ularini rivojlantirish, favqulodda vaziyatlarda, murakkab sharoitlarda, avariya-qutqaruv hamda boshqa kechiktirib bo'lmaydigan ishlarni bajarishda to'g'ri va aniq harakat qilishga o'rgatish;

Klub o'z faoliyati davomida yoshlarda:

- o'z shaxsi va jamiyat xavfsizligiga oid masalalarda ongli, mas'uliyatli munosabatda bo'lish, favqulodda vaziyatlarda amaliy malakani qo'llash, tezkor harakatlarni amalga oshirish ko'nikmalarini shakllantiradi;
- favqulodda vaziyatlarda aholini va hududlarni himoya qilish borasidagi bilimlarni rivojlantiradi;
- mehr-oqibat, insoniylik fazilatlarini shakllantiradi.

Klub o'z faoliyatini quyidagi asosiy yo'nalishlar bo'yicha amalga oshiradi:

- klub faoliyati to'g'risidagi ma'lumotlarni ommalashtirish va yoshlarni favqulodda vaziyatlarda to'g'ri harakatlanishlari yuzasidan targ'ibot materiallari tayyorlash, aholi, ayniqsa, yoshlar o'rtasida amaliy-ko'rgazmali mashg'ulotlar o'tkazish;

- klublarning tuman (shahar), viloyat va respublika o'quv-mashg'ulotlari, oromgochlari hamda harbiy-sport musobaqalarida ishtirop etish, aholini, ayniqsa, yoshlarning mazkur yo'nalishdagi bilim va ko'nikmalarini yanada oshirib borishga qaratilgan ommaviy tadbirlarni tashkil qilish;

- klub a'zolari uchun o'quv seminarlari va amaliy mashg'ulotlarni tashkil etish.

Klub a'zoligiga qabul qilish va chiqarish tartibi:

Klubga a'zolik turli to'lov va badallarsiz amalga oshiriladi.

Klubga ko'ngilli ravishda yakka tartibda a'zo bo'linadi.

JOURNAL OF INNOVATIONS IN SCIENTIFIC AND EDUCATIONAL RESEARCH
VOLUME-7 ISSUE-1 (30- January)

Klubga umumiy o'rta ta'lif maktablari hamda o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi muassasalarida tahsil olayotgan 14 yoshga to'lgan o'quvchilar a'zo bo'lishi mumkin. Klub a'zolari soni umumiy o'rta ta'lif maktabi hamda o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi muassasasi ichki tartib qoidalaridan kelib chiqqan holda belgilanishi mumkin.

Klubga a'zolik rahbar nomiga yozilgan arizani taqdim etish orqali amalgalashiriladi.

Klub a'zoligiga nomzod o'z arizasiga quyidagi hujjatlarni ilova qiladi:

- qonuniy vakillari (ota-onasi va ularning o'rnini bosuvchi shaxslar) ning rozilik xati, tug'ilganlik to'g'risidagi guvohnoma yoki boshqa shaxsini tasdiqlovchi hujjat nusxasi, shaxsiy varaqqa, sog'ligi to'g'risidagi tibbiy ma'lumotnoma (tuman sog'liqni saqlash bo'limi tibbiy ko'riganidan o'tganligini tasdiqlovchi) -U-86, 3x4 hajmdagi fotosurat - 4 dona, psixologik-pedagogik diagnostika daftari asosida o'quvchining qiziqishlari, o'quv fanlarini o'zlashtirishi haqida tasdiqlangan tavsifnoma.

Klub a'zolidan quyidagi holatlarda chiqariladi:

- klub rahbari nomiga ariza;
- klub a'zosining rahbar organlar qarorlari va texnika xavfsizligi qoidalarini muntazam yoki qo'pol ravishda buzganligi uchun;
- klub a'zosi ta'lif muassasasini bitirganida yoki boshqa ta'lif muassasasiga o'tganda.

Klub a'zolarining huquq va majburiyatları

Klub a'zolari quyidagi huquqlarga ega:

- klubning yig'ilishlarida va ommaviy axborot vositalarida uning faoliyati yuzasidan o'z fikr-mulohazalarini erkin bildirish;
- klub faoliyatini rivojlantirishga qaratilgan qarorlarni ishlab chiqishda ishtirok etish;
- klubdan zarur bo'lgan ma'lumotlar, qo'llanmalar olish;
- klubning guruh sardorligiga nomzodlar ko'rsatish, saylash va saylanish;
- klubning barcha tadbir, dasturlari va loyihamalarida ishtirok etish;
- bir vaqtning o'zida Nizomda belgilangan tartiblarda boshqa bolalar yoki yoshlar tashkilotlariga a'zo bo'lish;
- ixtiyoriy ravishda klub a'zolidan chiqish.

Klub a'zolarining majburiyatları:

- Nizom talablariga to'liq rioya qilish;
- klubning maqsad va vazifalarini amalga oshirishda faol ishtirok etish;
- klub faoliyatini targ'ib qilish va qo'llab-quvvatlash;
- klub mashg'ulotlariga muntazam qatnashish;
- yoshlar o'rtasida favqulodda vaziyatlarda faoliyat olib borish ko'nikmalarining shakllantirishni targ'ib qilish;
- favqulodda vaziyatlarda tezkor harakat qilish uchun zaruriy bilimlarni egallash;
- klub tomonidan berilgan topshiriqlarni mas'uliyat bilan bajarish;
- o'z faoliyati to'g'risida klub rahbarini xabardor qilib borish.

Klub boshqaruvi va tashkiliy tuzilishi

Klub umumiy o'rta ta'lim maktabi hamda o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi muassasasi direktorining buyrug'i bilan tayinlangan rahbar tomonidan boshqariladi.

Klub rahbarining vazifalari:

- Nizom asosida klubni tuzish va faoliyatini yuritish;
- boshqa ta'lim muassasalarida tashkil etilgan klublar bilan hamkorlikni yo'lga qo'yish;

- klublar o'rtasida tashkil etiladigan "Yosh qutqaruvchi" musobaqasiga puxta tayyorgarlik ko'rish;

- o'tkaziladigan tadbirlar uchun moliyaviy xarajatlar yuzasidan ta'lim muassasasi rahbariga taklif kiritish;

- klub a'zolari uchun mashg'ulotlar olib borish yoki malakali mutaxassislarni jalg etish choralarini ko'rish;

Klub tarkibiy bo'linmasini tashkil etish va uning faoliyatini nazorat qilish umumiy o'rta ta'lim maktabi va o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi muassasasi rahbariga yuklatiladi.

Umumiy o'rta ta'lim maktabi va o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi muassasasi rahbari quyidagi huquq va majburiyatlarga ega:

- ta'lim muassasasi hududida klub uchun xona ajratish hamda uni zarur jihoz va maxsus anjomlar bilan ta'minlash choralarini ko'rish;

- ta'lim muassasasining malakali pedagog xodimlari orasidan jamoatchilik asosida klub rahbarini tayinlash;

- klub a'zolari uchun darsdan tashqari mashg'ulotlar tashkil etish va o'tkazish uchun barcha sharoitlarni yaratish;

- klub a'zolarining "Yosh qutqaruvchi" musobaqalarida faol ishtirok etishlari uchun sharoitlar yaratish;

- klub faoliyatini tashkil etishda texnika va yong'in xavfsizligi, shuningdek, sanitariya-gigiena me'yorlarining bajarilishini nazorat qilish;

Mashg'ulotlar o'quvchilarning bo'sh vaqtlarini mazmunli taqsimlash maqsadida dastur va reja asosida o'tkaziladi.

Klub a'zolarini o'qitish mas'ul vazirlik va idoralar tomonidan tavsiya etilgan dasturlar asosida olib boriladi.

Ta'lim muassasalarida "Yosh qutqaruvchi" ko'ngillilar klubni uchun ajratiladigan xonani jihozlash tartibi

Klub uchun ajratilgan xonani fuqaro muhofazasi mavzusidagi ko'rgazmali qurollar bilan jihozlash. Jumladan:

- birinchi tibbiy yordam ko'rsatish qoidalari, zilzila vaqtida o'zini tutish qoidalari, zilzila ro'y berganda aholining harakati, suvgaga cho'kkanda yordam;

- arqonlar bog'lash usullari, zarur me'yoriy hujjatlar (klub Nizomi, kun tartibi, mashg'ulot o'tkazish jadvali), "Yosh qutqaruvchi"lar klubni a'zolarining ro'xati, buyruq va qarorlardan ko'chirma, musobaqa o'tkazish Nizomi, yillik ish reja. Klub a'zolari

maxsus kiyim va guvohnoma (guvohnomada klub a'zosining ismi, familiyasi, otasining ismi yozilgan, 4x6 sm hajmli fotosurat muhr bilan tasdiqlangan bo'lishi lozim) bilan ta'minlanadi.

Klub quyidagi qutqaruv asbob-anjomlari bilan (klub a'zolari sonidan kelib chiqqan holda) ta'minlanishi lozim:

- kaska, qo'lqop, har hil turdag'i arqon, o't o'chirgich, gaz niqoblar, sanitar sumkasi, sanitar zambili, tibbiyot qutisi, fonar 2ta (shaxsiy va guruh uchun), sohaga oid elektron axborot resurslari.

Klub mashg'ulotlari yoshlarni chaqiriqqacha tayyorlash, jismoniy tarbiya, kimyo, biologiya, geografiya fani o'qituvchilari va boshqa malakali mutaxassislarni jalg etish orqali olib boriladi. Mashg'ulot davomida tibbiy tayyorgarlik, ruhiy tayyorgarlik, omon qolish asoslari, qutqaruv ishlari tayyorgarligi, topografik tayyorgarlik bo'yicha tushunchalar beriladi va o'rgatiladi.

Hozirgi kunda favqulodda vaziyatlar tahlikasi kuchayib borayotganligini hisobga olgan holda "Favqulodda vaziyatlar va fuqaro muhofazasi", "Avariya-qutqaruv ishlari" va "Favqulodda vaziyatlarni monitoringi va prognozlash" "Birinchi tibbiy yordam ko'rsatish" seysmik havfsizlik bilan bog'liq fanlarni asosiy fanlar tarkibiga kiritish, ta'lim muassasalari yo'nalishlari xususiyatlaridan kelib chiqqan holda yagona soat va yagona fan dasturini ishlab chiqish va barcha ta'lim muassasalari hududiy Favqulodda vaziyatlar boshqarmalari bilan kelishilgan holda mashg'ulotlar, treninglar va seminarlar o'tkazilishini ta'minlash maqsadga muvofiqdir. O'sib kelayotgan yoshlarga muktab davridanoq o'ziga va o'zgalarga yordam berish, tabiiy va texnogen xususiyatli favqulodda vaziyatlarda to'g'ri xarakat qilish qoidalarini o'rgatish albatta yaxshi samara beradi.

DECONSTRUCTING THE COMPLEXITY: MORPHOLOGICAL ANALYSIS OF LONG WORDS IN ENGLISH

Tolibova Durdona Mamajonovna

Samarkand State Institute of Foreign Languages

Abstract: *The article effectively highlights morphological analysis as a powerful tool for unraveling the complexities of the English language. It serves as an insightful guide to demystifying daunting linguistic constructs through systematic morphological examination. Moreover, this article provides a comprehensive exploration of morphological analysis, particularly focusing on dissecting lengthy and intricate words in the English language. It introduces the fundamental concept of morphology, delineating morphemes into roots and affixes, offering readers a foundational understanding necessary for the subsequent discussion.*

Key words: Morphology, analysis, affix, roots, morphemes, word formation, structure, long words, English language.

The English language is rich with long and complex words that often appear intimidating at first glance. However, breaking down these lengthy words into smaller meaningful units through morphological analysis can unveil their underlying structure and aid in comprehension.

Morphology: Understanding the Basics

Morphology is the study of the structure and formation of words, focusing on morphemes—the smallest units of meaning in a language. There are two primary types of morphemes: "roots" and "affixes".

- "Roots": These are the core morphemes that carry the primary meaning of a word. For instance, in the word "happiness," "happy" is the root conveying the basic concept.

- "Affixes": Affixes are added to roots to modify or further specify their meaning. They come in two forms: prefixes (attached at the beginning) and suffixes (attached at the end). In "happiness," the suffix "-ness" transforms the adjective "happy" into a noun.

Deconstructing Long Words

Long words in English often consist of multiple morphemes, including roots and various affixes, contributing to their extended length and complexity.

Let's consider an example: "unbelievable."

- Root: The root of this word is "believe."

- Affixes: "Un-" functions as a prefix indicating negation, altering the meaning of "believe." Additionally, "-able" is a suffix meaning "capable of."

Breaking down "unbelievable" into its morphemes helps understand its composition: "un-" (negation) + "believe" (root) + "-able" (capable of). This reveals that "unbelievable" refers to something not capable of being believed.

Challenges and Insights

Long words might present challenges in deciphering their meanings at first glance. However, morphological analysis offers several benefits:

1. Decoding Meanings: Breaking down words into morphemes provides insight into their meanings, even if the word itself is unfamiliar.

2. Enhanced Vocabulary: Understanding morphological structures assists in recognizing and comprehending new words based on familiar roots and affixes.

3. Language Acquisition: For language learners, dissecting long words aids in grasping their significance and expands vocabulary. Morphological analysis plays a significant role in language acquisition, offering several benefits that aid learners in comprehending, expanding, and mastering a language. Here are some key benefits:

1. Decoding Word Meanings: Morphological analysis helps learners decipher the meanings of unfamiliar words by breaking them down into smaller, meaningful units (morphemes). Understanding the root words, prefixes, and suffixes enables learners to grasp the meanings of complex vocabulary encountered in reading or listening contexts.

2. Vocabulary Expansion: By recognizing recurring morphemes across different words, learners can predict and understand the meanings of new words based on familiar morphological patterns. This process accelerates vocabulary growth as learners can apply learned morphemes to comprehend and assimilate new words more effectively.

3. Contextual Understanding: Morphological analysis aids in understanding the nuances of word usage within different contexts. It helps learners discern variations in word forms and their implications, such as different verb tenses, plurals, or shades of meaning through prefixes or suffixes.

4. Enhanced Language Production: Understanding morphological structures facilitates language production by enabling learners to create new words or modify existing ones. They can apply learned morphemes to form new words or adapt known vocabulary to express themselves more precisely.

5. Improved Reading and Writing Skills: Proficiency in morphological analysis enhances reading comprehension as learners can decode complex words more easily, thereby improving overall literacy skills. Additionally, it aids in spelling by recognizing spelling patterns based on morphological structures.

6. Facilitation of Language Transfer: When learning multiple languages, recognizing morphological similarities between languages can facilitate language transfer. Understanding shared morphological patterns between languages can aid in learning new vocabulary and structures.

7. Meta-Linguistic Awareness: Morphological analysis fosters a deeper understanding of language structure. It encourages learners to think critically about language, identifying and analyzing word components, which enhances their overall linguistic awareness and analytical skills.

Conclusion

Morphological analysis serves as a key tool in unraveling the intricacies of long words in English. By identifying roots and affixes, individuals can navigate the complexity of language, decode meanings, and broaden their linguistic competence. Through this lens, long words cease to be daunting entities and instead become puzzles waiting to be solved—a testament to the fascinating structure and diversity of the English language.

REFERENCES:

1. Shokarimova, K. A. (2021). The way of improving reading and writing skills during the lessons. Academic research in educational sciences.
2. Joraboyev, B. B. O. (2021). Using authentic materials on english lessons. Academic research in educational sciences.
3. Littlewood W.T. (1893). Communicative approach to language teaching methodology (CLCS Occasional Paper №7). Dublin university, Trinity College Centre for Language Communication Studies.
4. Jumayeva, M., & Turdiyeva, U. (2022). THE IMPORTANCE OF PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES IN LEARNING ENGLISH. Science and innovation, 1(B8), 1710-1714
5. Eshqoriyev S.S. Ro'zimurodov B.I. Choriyeva M.S. (2022). Yoshlarni ilm-fan va innovatsiyalarga qiziqtirishning noananaviy usuli. Eursian Journal of Academic Research

НЕЗАВИСИМОСТЬ – ОСНОВА РАЗВИТИЯ ГОСУДАРСТВА

Бабамурадов Дилшод Абдурашидович

Начальник управления Сырдарьинской областной прокуратуры является судебным советником.

Аннотация: В статье раскрывается политico-правовое значение понятия независимость, её социальная необходимость, а также обеспечение государственной независимости народом и Вооруженными Силами Республики Узбекистан. Проведен глубокий анализ мер обеспечения государственной независимости.

Ключевые слова: государство, независимость, общественная безопасность, национальная гордость, единство народа.

Независимость – это бесценное достижение свободы страны и народа, воплощающая в себе национальную гордость, процветание и развитие государства, а также фундаментальные основы государственной целостности и единства.

Государственная независимость является необходимым условием обеспечения суверенитета страны, и поэтому государство не может выжить без обеспечения своей независимости. Мировое сообщество признает, что каждое государство должно создавать условия для устойчивого развития своего собственного пути и стратегии обновления и развития общества, чтобы оно могло проводить свои последовательные демократические реформы.

День независимости Республики Узбекистан – это великая историческая дата обретения нашей страной независимости. Это тот самый день, в котором на карте мира появилась новая независимая страна.

31 августа 1991 года на внеочередной сессии Верховного Совета Узбекской ССР народу Республики Узбекистан и мировому сообществу Первым Президентом страны И.А.Каримовым был объявлен государственная независимость Республики Узбекистан, которая, несомненно, являлась своевременно принятым решением, способствующим непосредственное существование и развитие нового суверенного государства в регионе Центральной Азии. Следует подчеркнуть, что этот день всегда с большим энтузиазмом отмечается нами как самый великий, самый дорогой праздник, воплотивший в жизнь многовековые мечты и стремления нашего народа.

Тридцать три года назад на том внеочередной сессии Верховного Совета Узбекской ССР в Ташкенте было принято постановление «О провозглашении государственной независимости Республики Узбекистан» и закон «Об основах государственной независимости Республики Узбекистан»[1]. Необходимо

отметить, что согласно вышеприведенному постановлению Узбекский ССР переименовывалось в Республику Узбекистан[2].

30 апреля 2023 года в жизни нашей страны произошло очень важное, поистине историческое событие. Впервые на основе всенародного референдума мы приняли обновленную Конституцию. Стоит отметить, что принятие Конституции Республики Узбекистан стало следующим шагом к укреплению государственной независимости. Согласно статье 1 Конституции Республики Узбекистан «Узбекистан — суверенное, демократическое, правовое, социальное и светское государство с республиканской формой правления», на основе которой страна сама опираясь на исторический опыт развития узбекской государственности будет стремится обеспечить достойную жизнь народу страны. Определение страны социальной ещё раз утверждает об усилении обеспечения прав и свобод личности в стране. Согласно статье 3 Конституции Республики Узбекистан «Государственная граница и территория Узбекистана неприкосновенны и неделимы», при этом соблюдая обеспечение гражданского мира и национального согласия государство самостоятельно будет решать вопросы, связанные с административно-территориальным устройством[3].

Следует подчеркнуть, что в первые годы независимости в сфере обеспечения государственной безопасности особую роль играли войска непосредственной участившие в сохранении национальной государственности, защите конституционного строя, поддержании общественного порядка и безопасности.

В результате систематических и долгосрочных реформ, проведенных в стране, произошло резкое развитие в социально-экономической, духовной и образовательной сферах. В результате создания производства, основанного на рыночной экономике, создания экономической инфраструктуры, возникает необходимость дальнейшего развития международных отношений в области торговли, экспорта и импорта.

Наряду со всеми реформами в Вооруженных Силах проведен ряд реформ, в первую очередь направленных на повышение обороноспособности страны, формирование профессиональной национальной армии, готовой и имеющей достаточные силы и средства для предотвращения любых угроз. В связи с этим, акцент был сделан на развитие военного потенциала Узбекистана на основе мировых стандартов. Ведь военный потенциал - важный аспект, отражающий позицию страны во внутренней и внешней политике.

Ответственность за обеспечение стабильной безопасности народа Узбекистана, богатого природными ресурсами, великим прошлым и высокой духовностью, жить в мире и спокойствии, за дальнейшее повышение уверенности в будущем требовала укрепления независимости и суверенитета страны, а также постоянного улучшения армии в современных условиях.